

# SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 6. —  
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUZNIČE:  
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.  
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —  
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## BALKAN BALKANCEM

### Važne konference naših in grških zastopnikov gospodarstva za skupno gospodarsko sodelovanje

Skoplje, 15. decembra. Včeraj se je nadaljevala konferenca zastopnikov gospodarstva iz Soluna in Skoplja. Na tej konferenci naravnijo pripraviti vse potrebno za ustanovitev neodvisne gospodarske zbornice. Konference so se udeležili vsi grški delegati razen Maurocordatisa, ki se je moral vrneti v Atene. Bili so navzoči delegati iz Beograda ter zastopnik banke uprave Babić. Na konferenci je bilo tudi mnogo zastopnikov gospodarstva iz Skoplja.

Na konferenci je govoril predsednik grško-jugoslovenske lige v Solunu. Razpravljal je o smernicah dela jugoslovenske grškega gospodarskega sodelovanja in podčrtal njegov pomen. To sodelovanje kekrot delovanje lige v Atenah, Beogradu, Solunu in Skoplju priča o tesnem duševnem prijateljstvu med obema sosednjima

državama.

Governik je naglasil, da je pričelo po vojni mnogo držav ustanavljati lastno industrijo. Pri tem pa niso računali s konzumenti. Zgredenje gospodarska politika je povzročila težko finančno krizo, ki se da rešiti le s temnim gospodarskim sodelovanjem med narodi. Reorganizirati v treba namreč vso proizvodnjo. Posamezne države so hotele zavarovati svojo industrijo in so zaradi tega zgradile krog svojih meja visoke carinske zdide, da bi preprečile penetracijo industrijskih proizvodov iz drugih držav. Takšna politika pa je bila napačna. Posebej pa je še napačna med prijatelji in sosedi.

Med Grčijo in Jugoslavijo pa obstaja še to dobrdejna razlika, da je Jugoslavija striktno kmetijska država in da njene pridelke Grčija rabi, kakor rabi na drugi

strani Jugoslavija grško grozdje, suhe smoke, olje in drugo. Izmenjava blaga med obema državama se mora urediti tako, da se bo ohranilo ravnotežje trgovinskih bilanc v obeh državah. Tačko bo zadoščeno interesom obedi sosedov. Skoplje je bilo že pred vojno tesno vezano s Solunom. Danes se sodelovanje med Skopljem in Solunom lahko ne le obnovi, marveč celo poveča.

Ravnatelj barke »Vardar« v Skoplju Milan Džemeriki je govoril o težki gospodarski situaciji. Tudi on je naglasil možnost medsebojnega gospodarskega sodelovanja.

Na konferenci so razpravljali tudi o gospodarskih razstavah v Skopiju in Solunu. Te razstave naj bi grških in jugoslovenskih konzumentom pokazale, kaj premore solunski ali skopljanski trg.

## Krvava borba makedonstvujuščih v Plovdivu

### Obračunavanje med makedonstvujuščimi sredi mesta — Dve osebi ubiti

Sofija, 15. dec. Snoči se je Plovdivu dogodil razburljiv dogodek. Skupina makedonstvujočih je prišla v neko kavarno v plovdivskem predmestju »Malem Pariz«. Ciganška godba v kavarni je zaigrala neko demokratično makedonstvujoči pa so pristopili k godcem in zahtevali, naj zaigrajo najprej makedonsko koračnico. Temu se je uprla skupina Plovdivčanov. Razvlnel se je preprič v nadzadnji pretep.

Kavarnar je v naglici poklical na pomoč policijo in res je takoj prišel policijski agent Bojadžijev z dvema stražnikoma. Stražnika je postrel pred vratim, sam pa je stopil pred kavarno. Makedonstvujoči Petkov Todorov, Antunov in Teokarov so vstopili in odšli iz kavarne, pred kavarno sta

jih stražnika pozvala, naj dvignejo roke. Teokarov in Antunov sta se takoj udala. Petkov pa je nastopil proti stražnikoma z revolverjem. S tremi strelji je ubil stražnika Barbanova, nato pa zaradi splošne gnede izginil. Agent Bojadžijev in drugi stražniki sta ga zasedovala in ga zares znamenitosti dohitela. Petkov se je bramil. Kljub dobljeni ranji je oddal še nekaj strelj proti zasedovalcem. Nazadnje ga je pogodil drugi strel. Nezavestnega so odnesli na policijo, kjer je čez pol ure podlegel ramam. Petkov je bil znan protegerovec. Leta 1924 je bil znan Mihajlovec in je zaradi tega presrel pot let zapora. V Plovdivu je prešel te dni. Policijske oblasti so uvedle preiskavo.

## Revizija reparacij in vojnih dolgov

### Francija je pripravljena dovoliti izpremembe Youngovega načrta le za čas gospodarske krize

Berlin, 15. decembra. »Germania«, ki ima zveze z državnim kancelarjem označuje glede na skorajšnjo reparacijsko pogajanje nemško stališče tako:

Nemčija bo napravila svetu veliko uslugo, če na skorajšnjih razpravah o tem vprašanju ne bo pustila nobene nejasnosti. Ne glede na besedila raznih pogodb bo moral torej državna vlada izraziti, da je višja sila popolnoma onemogočila nadaljnje plačevanje reparacij. Youngovega načrta Nemčija noče razdreti, svetovni položaj sam je ustavil njegovo izvršitev. Nemčija bo moral tudi jasno povedati, da je treba napraviti končnovenjak zaključek, ker začasna rešitev ne more odstraniti zlega inčitelja nemirov v sedanji krizi.

Pariz, 15. decembra. V francoskih diplomatskih krogih so mnenja, da se nameščana mednarodna konferenca o dolgovih in reparacijah ne bo mogla vršiti pred drugo polovico januarja ali prve dni februarja 1932. Francija je načelno za sklicanje mednarodne reparacijske konference, vendar pa zahteva, da Nemčija izpolni vse svoje

reparacijske obveznosti, posebno pa v blagu. Francija je popolnoma prosta vseh obveznosti in ni vezana z nobenimi dogovori.

London, 15. decembra. Newyorski zastopnik »Daily Telegrapha« je baje prisel v posest tajnega dokumenta francoske vlade, o katerem poroča svojem listu podrobno. Gre za navodila glede na vprašanja reparacij in dolgov. Ta navodila vsebujejo naslednje glavne točke: 1. Nemčija mora ostati slej ko prej vezana na Youngovega načrta. 2. Francija je pripravljena upoštевati posledice gospodarske krize, vendar pa morajo ostati morebitne izpremembe Youngovega načrta omejene na čas gospodarske krize. 3. V nobenih okoliščinah ne more Francija nakazati večjih vstop svetjim upnikom, kakor jih prejme od Nemčije. 4. Zasebnimi dolgovom se ne priznava nobena prednost pred reparacijam. 5. Francija je za sklicanje reparacijske konference, vztraja pa na tem, da ima delež pri vseh plačilih, pri čemer naj pridejo pred vsem v poštev stvarne dobave.

Doslej so opustile zlato valuto Anglija, Japonska, Danska, Švedska, Norveška, Finska, Španija, Indija, Avstralija, Novozelandška, Kanada, Argentina in Brazilija.

Pariz, 15. decembra. AA. »Information« poroča o vseh v londonskih božninih krogih, da bo Holandska opustila zlato podlagi. Mislijo, da v tem primeru tudi Južna Afrika ne bo mogle še nadalje vzdržati zlate podlage.

## Nj. Vel. kralj odpotoval v inozemstvo

Beograd, 15. decembra. AA. Danes je »Službene novine« pričevanje po načinu.

Mi, Aleksander I., po milosti božji in narodni volji kralj Jugoslavije, smo sklenili in odrejamo na podlagi čl. 40 ustawe kraljevine Jugoslavije, ker želimo nekaj časa prebivati izven meja naše domovine,

naj nas v izvrševanju naše ustanovne kraljevske oblasti od dne odhoda pa do povratka v domovino zastopa naš ministarski svet v mejah ustawe.

Predsednik našega ministarskega sveta, naš notranji minister naj ta ukaz izvrši.

Aleksander I. r.

15. decembra, v Beogradu.

Predsednik ministarskega sveta, notranji minister

Peter Živković I. r.

Sledi podpisi vseh drugih gg. ministrov.

## Japonska ukinila zlati standard

London, 15. decembra. AA. »Manchester

Guardian« piše, da ni opustil zlatega standarda na Japonskem nikogar predenja. List opozarja, da je Japonec zelo prizadelo, ko je Velika Britanija opustila zlato valuto. Najbolj je trpež Japonska trgovina z bombažem, ki ji je v zadnjem času začela konkurirati lancashirska industrija. Ta industrija je namreč v zadnjih mesecih mnogo dobavljala na Kitajsko, ki je zaradi dogodkov v Mandžuriji začela bojkotirati japonsko blago, kar pa se sedaj izpremenilo. Ob padcu funta je bil Lancashire gleda prodaje bombaža na enakem kakor japonski industriji, sedaj pa se bo položaj zboljšal v korist Japoncem. Razumljivo je, da bo angleška industrija bombaža zelo prizadel.

Doslej so opustile zlato valuto Anglija, Japonska, Danska, Švedska, Norveška, Finska, Španija, Indija, Avstralija, Novozelandška, Kanada, Argentina in Brazilija.

Pariz, 15. decembra. AA. »Information« poroča o vseh v londonskih božninih krogih, da bo Holandska opustila zlato podlagi. Mislijo, da v tem primeru tudi Južna Afrika ne bo mogle še nadalje vzdržati zlate podlage.

## Viljem proti Böllou

London, 15. decembra. »Daily Telegraph« je objavil vest iz Doorna, da namenava bivši nemški cesar Viljem izdat knjigo, v kateri hoče pobijati trdive, ki jih je objavil v svoji publikaciji državnik Bölow. Cesar je baje zahteval od berlinske vlade, naj mu pošle celo vrsto kopij raznih državnih dokumentov.

Božična pošta iz Avstralije

London, 15. decembra. AA. Letalski poslovnik Kingsford Smith, ki leti z božično pošto iz Avstralije v Anglijo, je zaradi slabega vremena odgodil nadaljevanje poleta iz Lyona v Anglijo. Upalo, da bo prišel jutri v Croydon. Pri prahu ga bodo pozdravili zastopniki letalskega ministrstva in ministra za domovine.

Atentati indijskih žensk

New Delhi, 15. decembra. AA. Tu je bil izvršen atentat na uradnika Charlesa Stevensa. Dve ženski sta streliči nanj iz revolverja in ga ubili. Sodijo, da gre za politični atentat. V aferi je zapletenih več žensk.

## Poglejmo resnici v oči

### V dravski banovini imamo 31.000 brezposelnih — Razmerje med sredstvi in potrebo 1:100

Ljubljana, 15. decembra.

Cesar smo se vedno najbolj bali, odnosno česar bi se moral najbolj bati — nastopa z vso neizprosnoščjo ter strahotnostjo. Zla bomo mogli več skrivati, resnici bomo moralni pogledati v oči prej ali slej in zadnjič je, da storimo, kar se sploh še more storiti.

Ni brezposembno, če tovarna za tovarno ustreza obrat, če je prav za prav vsa naša industrija na robu propada. Brezposelnost zavzema tudi pri nas vedno večji obseg.

Naglasiti je treba predvsem, da pri nas ni pogovor za naraščajočo poljedelsko prebivalstvo in da v naši banovini živi v ogromni večini delavstvo od industrije. Imamo več industrijskih krajev, kjer je pretrežna večina prebivalstva delavstvo (Trbovlje, Hrastnik, Jesenice itd.), katerega življenjske eksistence si sploh ne moremo niti misliti, ako ustavijo tam industrijska podjetja svoje obrate. Iz rezultatov ljudskega štetja je razvidno, da je poljedelsko prebivalstvo naraslo, odnosno, da se je zvišalo število poljedelskih delovnih moči. Industrija ni mogla zaposlititi rezervnih delovnih moči, in tujini ljudje tudi niso mogli dobiti kruha in poljedelstvo jih ne more več preživljati kot jih preživlja. Ako potem še industrijska podjetja začnejo odpuščati delavce, si obupnejši razmer ne moremo niti misliti.

Najhujše na stvar je, da zla skoraj ni več mogoče zajeziti ter da so sredstva za podporo brezposelnim izvršena. Delavska zbornica jih je porabila že sredji novembra in tudi Borza dela je z njimi pri kraju.

Da brezposelnost v resnicu narašča, seveda ni treba posebnih dokazov. Najužnejši večji slika o naraščanju brezposelnosti nam kaže poleg ljudskega štetja padanje zavarovancev pri OUZD. V začetku tega meseca je imel OUZD 11.023 članov manj kot lani ob istem času. Ugotovljeno je, da je bilo letos v začetku leta skupno na deželi in v mestih 15.000 brezposelnih, doraslo pa je 5000 delovnih moči, potem takem je 20.000 brezposelnih, k temu pa moramo še pristeti še 11.000, ki jih je letos manj zavarovanih pri OUZD, kar jih je bilo lani. Skupno je torej 31.000 brezposelnih v dravski banovini.

Mesečna mežda pri OUZD je padla za 11.000, kar nam tudi dovolj jasno pove, kakšno ogromno škodo povzroča brezposelnost. Pomisliti pa moramo, da mora ta masa brezposelnih ljudi tudi jesti. Toda kje naj vzame? V delavskih krajih, kot so n. pr. Jesenice.

## Poplave v Tunisu

Tunis, 15. decembra. Zaradi močnih nagnov se so pokvarile električne napeljave. Zelezniški in cestni promet počiva skoraj popolnoma. Tudi telefonske in brzjavne zveze so prekiniti.

## Žalostna smrt generala

Budimpešta, 15. dec. Po uradnem potrdilu je orožniški general Ferenc Schill v preiskovalnem zaporu izvršil samomor. Obesil se je na cev vodovoda v stranični Stražniški so ga našli že mrtvega. Po polslužbenih komentarjih si je končal življenje zaradi duševne depresije, ki ji je podlegel, ko so ga aretirali zaradi suma, da je pripravil državni preverat na Madžarskem. Za seboj ni zapustil nikakršnega pojasnila. Pred preiskovalnim sodnikom je ves čas trdil, da je docela nedolžen. Ker mu doslej še niso dokazali zločina, ga bodo pokopali z vojaškimi častmi v njegovem rodnem mestu.

## Princ Nikola odpotoval v inozemstvo

Budimpešta, 15. dec. Princ Nikolaj je prisel včeraj na poti iz Romunije v Budimpešto. Dasi je potoval v načrtovani incognito se je vendar posrečilo zastopniku »Magyar Ország« dobiti od njega kratke izjave. Princ je med drugim potrdil, da se je dejansko končnovenjakov odrek vsem pravicam kot član kraljevskega doma. Na vprašanje, zakaj kralj Karol ni hotel priznati njegovega zakona, je princ Nikolaj odgovoril nekoliko ironično: »Se pač lahko pozabil!« Princ Nikolaj, ki je prisel v Budimpešto z brzovlakom je nadaljeval vožnjo z avtomobilom z nemško številko in brez spremstva svoje žene. Čilia svojega potovanja ni hotel povedati in samo izjavil, da bo ostal samo malo časa v inozemstvu.

## Delavsko gibanje v južni Franciji

Madrid, 15. dec. AA. Po poročilih iz Lyon je tamkaj izbruhnila delavstva. Topoti je delavstvo zavzelo mnogo večji razmah. Na vseh krajinah so bili incident

# Kulture težnje našega delavstva

**Lep uspeh VI. delavskega prosvetnega večera v Ljubljani — Ustanovitev podružnice „Svobode“ v Zagrebu**

Ljubljana, 15. decembra.

Znane so težnje in želje delavstva po izobražbi. Sola onim, ki so jim razmere, pereklo, nadarjenost ali veselje oz. zanimanje namenili udejstvovanje v trgovskih, obrtnih in industrijskih poklicih kot ročnim delavcem ali nameščencem, ni mogla nuditi dovolj izobražbe, vzgoje in pouka. Večinoma so obiskovali pod boljšimi ali slabšimi okolnostmi samo do 14. leta, oni z dežele često tudi mnogo manj: potem sta se pa začela trda borba za vsakdanji kruh in z njem združeni boj za obstanek. Ali skriti talenti se ne dajo vedno ubiti, ako je le količaj prilike goji vsakdo svojega tudi v času borbe za obstanek in naši konzervatoriji, javne in zasebne glasbene šole, pevske šole in glasbena društva, vse bi lahko povedali, koliko zanimanja med delavsko mladino je za nje in kaj vse tiči v tej mladini. Dramatična umetnost, veselje do tamburaških zborov, do šahovske umetnosti, to in ono vse je tu zbrano. In zato ni čuda, da tudi delavstvo toliko goji lastno kulturno delo: pevski zbori in glasbena društva, dramatični odseki in recitacijski zbori, tamburaši in mandolinisti itd. vse se udejstvujejo v delavskih izobraževalnih društvih.

In tako je pričela lani tudi v Ljubljani prijetnej tukajšnja podružnica Delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda« delavske prosvetne večere, v zvezi z delavskim glasbenim društvom »Zarja«. Ti večeri so doslej vsi uspeli nad pričakovanje in to ni cudno, saj imajo na sporednu toliko pestrosti, da le malo kje toliko. Clovek se čudi, od kod in kje se vzamejo ti številni sodelavci — umetniki, ki pa so večinoma vsi iz delavskih in nameščenskih vrst.

V soboto se je vršil že VI. delavski prosvetni večer. Tokrat je bila mala izjava: vršil se je v Unionu ne v Del. zbornici in ne v sredo, temveč v soboto. Oblika je bila komerz, na čast delegatom 37 podružnic delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda« iz vse dravskih banovin. Obisk — za komerz — prav zadovoljiv, kajti komerzova načel delavstvo še ni vajejo in je ta naziv delno odbijal. Tudi dan ni bil ugoden, kajti ljudje imajo večer med tednom za umetnostne težnje rajši in sredos so se že navadili.

Sporo na vso moč pester in raznolik: godba na pihala, pozdrav, moški zbor, tenor-solo, klarinet-solo, nastop pevke, flauta-solo, orkester, bariton-solo, kvartet na rogove! Reči moramo, da se na teh večerih odkrivajo talenti! Kar 13 pevcev in glasbenikov je nastopalo samostojno ali pri klavirju kot spremjevalci. Zbrati jih toliko, ni bilo baš enostavno.

Delavska godba »Zarja«, odsek na p-hala je zaigrala Jaklovo koračnico Zagreb-Beograd-Ljubljana, duet Georga: Zlate sante, dr. Dolinar-Bernardov venček slovenskih narodnih pesmi »V zarji junata« ter še nekaj komadov pod vodstvom pozrtovovalnega kapelnika g. Fr. Dolinarja. Da je igrala vzorno, ni treba poudarjati.

Jednat je bil govor predsednika delavskih telovadnih in kulturne zveze »Svoboda« za Jugoslavijo g. Ciril Stuklja, ki je očital pomen kulturne vzgoje in izobraževanja delovnega ljudstva. Novi pozdrav »Svo-

bodaš« — »Družnost« je zazvenel — koncu tega govor.

Pod vodstvom g. D. Korošca je zapel džavico, Aljažovo »Divno noč in Osvirkovo »Stražo ob Adriji. Zlasti je ogrela in ugajala zadnja pesem, ki je izvala tako odobravanje, da so morali fantje dodati še en zbor.

Sledil je tenorist g. Vinko Slanovec. S svojim nadvise ljubkim, prijetnim in privlačnim glasom je zapel Proházkove: »Zvezde ugašajoce v Fleišman-Kozinovega: Lutnjčka. Dvorana je ob popolni tišini bila kar priklenjena na glasove pevca in ko je končal, ni hotelo biti konca ploskanju. Slanovec je moral še dodati in potem po končanem sporednu spet. Tega si bomo že zeleli na sporednu takoj kakor so nam ljubi Zagor in drugi.

G. Darin Rauber je zaigral solo na klarinetu Baermannove »Varijacije« in po g. V. Štrikberjerjevemu: »Ustvarjalci smo« tudi g. Lampa Viktorja solo na flauto (Poppova koncertna fantazija iz opere Lohegrin). Obadvaj solista na svirali oz. pihali sta ugajala in pokazala, da so mogoči tudi glasbeni instrumenti in prijetni za uho.

Vmes je nastopila naša stara znanka ga. Stefanija Vukova. Večkrat smo že omenili, kako ljubek je njen glas in kako mil. Dovršeno nam je zapela Pavčičeva »Pastirice« in Rubinsteino »Noč«. Tudi ga Vukova je morala dodati.

Orkester delavske godbe »Zarja« je pod vodstvom kapelnika g. Maksra Vrtačnika prav dobro zaigrala Kélezovo »Uverturo« in Mozartovo »Turško koračnico«.

Sledil je banitonist g. Drago Žagar. Že na V. prosvetni smuči si ga že zeleli in zdaj je nastopil spet. Slišali so Liachova: Iz solz, Lörjev Nihče ni videl in Musorgskega Veselo uro. Dobravjanja pri tem solistu, ēgar glas ima nekako protivno noto Slanovčevemu, a je enako temu s svoje strani prodoren, da zgrabi, ni bilo premalo, in g. Žagar je z veseljem dodal še več skladb.

Tri zbere oz. kvartete (Wagner: Zbor romarjev, Häßt: Podoknica, Weber: Lovski zbor iz opere Carostrelec) je zaigral kvartet na rogove, ki so ga tvorili gg. Lukas Robert, Ivan Hafner, Anton Arko in Josip Brdinik. Tudi dan točka je ugajala.

Omeniti moramo seveda še pozrtovovalne in dobre spremjevalec in spremjevalke na klavirju: gd. Anico »Bistrovo pri Slanovcu, gd. Božo Šaplovo pri Rauberju in Campi, gd. Menardiye pri ge. Vukovi in g. B. Adamčič pri Žagarju.

Sopke sta prejela g. Slanovec in ga. Vukova.

Po glasbenem sporednu se je razvila prijetljivi razgovor posameznih družb zbranih delavcev na delavskem kulturnem polju. — Pamo, da je ta večer pokazal njim, ki jim je bil namenjen, kako se lahko deluje tudi pri umetnostni vzdaji delovnih slojev. Širši javnosti pa je dokazal, kako resne so težnje delavstva, kako vsestransko je njega delovanje in kako dobro se zaveda, da je lanc za vsakršen napredok izobražba ne le potreba, nego tudi pogoj. In ni čuda, da se je tudi ustanovila podružnica »Svoboda« tudi v Zagrebu, kjer znajo ceniti delo slovenskega delavstva ob paroli: V izobrazbi je moč.

ročil. Računa potnih stroškov niso mogli dobiti od njega, čeprav so ga mnogokrat zahtevali in mu celo grozili z odpustom. Pismeno so mu javili, da tovarna smatra njegove terjave za poravnane in, ker ni ugovarjal, so smatrali, da je zadovoljen. Štrikberjerjeva je uživala popolno zaupanje, skromno se je oblačila in živel, da ni mogel nikdo ničesar sumiti. Po odhodu ravnatelja G. je bila blagajna vsak večer skontrirana in denar prešte. Obtoženka je bila z delom silno obremenjena, mnogo časa ji je pa vzel tudi inkasiranje in zbiranje denarja po mestu. Mesečni terjatev je bilo po 6 do 7 milijonov na mesec, zato je pa razumljivo, da niso opazili razlik. O zvezi tovarn s Hrvatsko Štacionico priča nima niti pojma.

Še ligo Iva je bila v pisarni v skladu in se spominja, da ji je nekajkrat Štrikberjerjeva izročila tudi položne Hrvatske Štacionice, da jih priloži pismom.

Prav tako je prilagala pismom te položne tudi Minka Černe, por. Srakar. Povedala je, da so si uslužbenke med seboj dajale malenkostna darila, a ko je odšla, se je s poljubom poslovila od obtoženke.

Maks Urbančič je bil sluga v tovarni in je tudi hodil po denar v Hrvatsko Štacionico. Štrikberjerjeva mu je podarila obrabljenje galos, ki jih ima na nogah, in mu dajala običajne napitnine za privatna dela. Za Štrikberjerjevo ni nikdar nosil denarja v hranilnico.

Brat obtoženke Albin Štrikberger je bil sluga v tovarni in je tudi hodil po denar v Hrvatsko Štacionico. Štrikberjerjeva mu je podarila obrabljenje galos, ki jih ima na nogah, in mu dajala običajne napitnine za privatna dela. Za Štrikberjerjevo ni nikdar nosil denarja v hranilnico.

Oče je upokojen delovodja tobačne tovarne v Celovcu in pošilja družini domov mesečno podporo.

Ana Dolšina, uradnica pri »Naši Slogi«, je sama povedala, da je nesla Florjančiču neko naplačilo za zvonove.

Knjigovodja Ivan Podlesnik je ob-

širno opisal, kako je odkril zadevo, ko so mu na magistratu pokazali že plačane račune.

Popoldne je bil prvi zaščiteni sluga Štefan Ržen, ki je opisal, kako je za prineseni denar vedno dobiti potrdilo, ki ga je nato dal Florjančiču. Vedno se je vse ujemalo in nikdar ni bilo nobene diference. Florjančič je imel vse v redu, a da bi bil kdo jeman potrdila, ni verjetno.

Viktor Auerberg, uradnik Hrvatske Štacionice, je izpovedal, da tovarne niso imeli posebnega računa, pač je pa banka zanje sprejemala od strank poslan denar, ki ga je prisla Štrikberjerjeva kot poplačenka vedno iskat sama ali pa sluga Štrikberjerjeva je izjavila, da je ravnatelj G. napravil ta aranžma zato, da ni bilo treba hoditi k Jadranki banki po denar, ki je nerada izplačevala velike vstopne.

Bivši prokurist Viktor Varlandi pripoveduje, da je bila blagajna vedno v redu in da je vedel tudi za zvezo s Hrvatsko Štacionico. Florjančiča je neštetokrat opominjal za potne račune, ni jih pa dobil. Tudi ko je Štrikberjerjeva izročila obračun delavskega in uradniškega fonda, je bilo vse v redu. Ako je ravnatelj G. odšel iz službe, mu ni nicesar oddal.

Bivši ravnatelj G. je bil zasišen le informativno ter je natanko opisal postanek firme ter svoje funkcije. Ko je odhajal, je oddal vse portfeje s protokolom. Odgovorni blagajnik je bil on sam, ki je vsak dan pregledal obračun blagajne ter sprejel klijence Štrikberjerjeve. Blagajne ni skontrirala in prešte denarja, ker se je zanesel na pole. Nadzorstveni svet je v vsem času od 1. 1918 do 1925 le dvakrat skontriral blagajno. Do njegovega odhoda je posloval Štrikberjerjeva popolnoma okretno in pošteno in je bilo nemogoče, da bi bila kako vsoto utajila. Z boni so poslovali, ker personal ne sme vedeti za nagrade, a stroškovnike so v lastnem interesu prav natančno nadzorovali ravnatelji. Iz blagajne je sprejemal na račun raznih osebnih stroškov predujme, ker je dobival tantjemo še pozneje. Večkrat je moral kak monter ali ravnatelj nenadoma tudi v nedeljo na pot, zato je pa moral blagajno odpreti večkrat tudi ob nedeljah. Vse tri predujme je obračunal z raznimi izdatki za popotovanja. Ker je manjkoval sredstev za meze in velika plačila, je v dogovoru s predsednikom Žabkarjem urenil, da je tudi Hrvatska Štacionica dobivala plačila za tovarno. Pri konfrontaciji je prokurist Varlandi izjavil, da ni bilo ob odhodu ravnatelja G. nobenega protokola, niti formalne predaje, kar mu pa ravnatelj G. ugovarja. ēš, da blagajne sploh ni on oddal, pač pa Štrikberjerjeva, sam je pa oddao podpisal.

Včeraj popoldne je bil zasišen najprej bivši generalni ravnatelj univ. prof. prof. Boncelj, ki pa ni povedal nič novega, takozvalih »Strichprob« pa ni delal v blagajni, pač pa večkrat v knjigovodstvu. O Florjančiču, ki je imel dosti dela, je imel le dobre reference.

Ravnatelj Hubert Kos pripoveduje, da mu ravnatelj G. ob svojem odhodu ni hotel ničesar predati ter je z oddajo agend sploh odlašal cele tri dni. Štrikberjerjeva je bila nadvise redna uradnica, Florjančič pa pedantan, a počasen. Zaradi potnih računov je prislo z njim do konfliktu, čeprav je imel le malo dela. Priraž Štrikberjerjeva na vse, a izključeno je, da bi pri točnem knjiženju in stalni skontriraciji po odhodu G. nastal kakšen nov primanjkljaj. Pomota je bila pri natančnosti nemogoča, zato je bila pa v tem času nemogoča tudi malverzacija.

Ravnatelj Hubert Kos pripoveduje, da mu ravnatelj G. ob svojem odhodu ni hotel ničesar predati ter je z oddajo agend sploh odlašal cele tri dni. Štrikberjerjeva je bila nadvise redna uradnica, Florjančič pa pedantan, a počasen. Zaradi potnih računov je prislo z njim do konfliktu, čeprav je imel le malo dela. Priraž Štrikberjerjeva na vse, a izključeno je, da bi pri točnem knjiženju in stalni skontriraciji po odhodu G. nastal kakšen nov primanjkljaj. Pomota je bila pri natančnosti nemogoča, zato je bila pa v tem času nemogoča tudi malverzacija.

## Zvočni kino Idea'

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri  
PREMIERA

prekrasnega ljubavnega zvočnega velepla:

## „Romanca iz Rio Grand“

Romantično ljubavna povest z lepimi igralci, očarljive in opozne originalne melodije Španije. — Krasno petje, ples, naravni posnetki! — Ljubezen in sovraščvo!

## Smuški učitelji SPD

Osrednji odbor SPD razpisuje tečaj za smušarske učitelje od 13. do 24. jan. 1932 na Krvavec. Tečaja se lahko udeleži vsak član SPD ali druge turistovske organizacije, ki je dober letni turist in izvežban smučar. Namen tečaja je izvežbeni lastni kader smušarskih učiteljev za alpinsko tehniko in uvedbo enotnega učnega načrta za tečaje v sistemski smučanju po Bilgeriju. Vsak udeleženec tečaja se obveže v svojih podružnicah držati letno 1 tečaj za smučanje in organizirati zimsko turistiko.

Vsak udeleženec tečaja mora imeti kompletno turistovsko opremo, smuš širine od 7 cm naprej, dereze, Bezard-kompas veliki model, zemljevid 1:25000 Kamnik in lavinsko vrvice.

Po končanem tečaju se vrši praktični in teoretični izpit pred tričlansko komisijo, ki jo določi osrednji odbor SPD.

Udeleženec tečaja, ki polože izpit s prav dobrim uspehom, dobi izprizevala, da so oblaščeni voditi v svojih podružnicah v okvirju SPD ali drugega planinskega društva alpinske tečaje. Ostali imajo izpit ponoviti.

Vsaka podružnica prijavi najkasneje do 1. januarja 1932 osrednjemu odboru SPD v Ljubljani člane, ki so pripravljeni obiskovati tečaj.

## Kandidati za senatorje

Ljubljana, 15. decembra.

V nedeljo 3. januarja 1932 bomo imeli volitve v senat. Volilno okrožje tvari vsaka banovina zase, a volilno pravco imajo narodni poslanci, člani banovinskega sveta in župani v dotedni banovini. v dravski banovini bodo zvoljeni 4 senatorji in 4 namestniki.

Ljubljanski župan dr. D. Puš je sklical na pobudo narodnih poslancev iz dravski banovine včeraj dopoldne sestanek zaupnikov-volilcev za senat. Sestanek je bil v mestni posvetovalnici in udeležili so ga skraj vsi voli. Določena je bila kandidatna lista za kandidate odnosno njihove namestnike. Z ogromno vsej glasov so bili določeni za kandidate za senatorje dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, dr. Miroslav Ploj, bivši župan v Mariboru, dr. Janez Rajar, veterinarski delegat na Dunaju in dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

Za namestnike so bili določeni župan v Celju dr. Alojzij Goričan, industrijski v Šrednjišču, župan v Ljubljani Ivan Šantek in župan v Kraju Ciril Pire.

## Iz naše vojske

Službe rezervnih oficirjev so razrešeni: pehotna kapitana I. klase dr. Stanislav Bevk in dr. Gvidon Srebre, sanitetni kapečnik II. klase dr. Karlo Kokošinec, pehotni kapitani II. klase: Emil Krivaneč, Dragotin Jelenški, Edward Gelb, Milan Bokan in Dragotin Franc, artillerijski: dr. Ludvik Treo, dr. Vladimir Lunaček in Pavel Polak, veterinarski: Josip Šink; poročni, pehotni: Valentin Vončina, Božidar Romih, Ferdinand Hanuš, Ivo Metlika, Josip Priol, Ferdo Ilgo, Ivan Marinko in France Ambrožič; artillerijski: Rudolf Selak, Ernest Dajč, Cyril Zupančič, Josip

**Staranje je posledica  
pomanjkljive nege!..**

Če si hočete ohranili mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svečost.

Rabiti morate obenem

Puder Simon in Milo Simon.

**CRÈME SIMON**  
PARIS

## Dnevne vesti

**Odlikovanje oficirjev.** Odlikovani so z redom Jugoslovenske krone V. stopnje rez. inženjerski kapetan I. klase Vladmir Sterk, s kolačno za vojaške vrline pehotni podporočnik Branislav Šepšinc, rezervna inženjerska podporočnica Gojko Maleševič in Stanislav Planinšek, rezervni inženjersko-tehnični podporočnik Ivan Bačin ter rezervna nizja vojna uradnica IV. klase inženjersko-tehnične stroke Milan Potočnjak in Leopold Ebenspanger.

**Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra** v šolskem radiju. Za šolski radio bo oddajala v četrtek, dne 17. decembra ob 10. uri »Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani sledi slavnostni program: 1. Nagovor direktorja Antona Juga. 2. Tomec: Obmejna. 3. Dve narodni. Triglasni zbor mest. žem. real. gimnazije. 4. V. Mink: Dve klavirski točki (igrata gojenka 6. b. razr. Vojska Prelovec). 5. Uvodna beseda drja. Ivana Lah. 6. Dr. I. Lah: Na kraljev dan (dramski prizor s petjem). 7. Državna himna.

**Plenarna seja zbornice za TOI v Ljubljani.** V soboto 19. t. m. ob 9.00 v zborničnih prostorjih plenarna seja Zbornice za TOI. Dnevnih red: 1. Nazzamila predstava in poslovno poročilo za leto 1931; 2. Proračun zbornice za leto 1932; 3. Zniranje davnih dajatev za male obrtnike; 4. Predlogi za izpremembo zakonitosti določil o vpogledu v poslovne knjige; 5. Porodilo o delovanju Zavoda PO v letu 1931 in program za leto 1932; 6. Predlogi glede poslovanja in legitimiranja trgovskih potnikov; 7. Porodilo o konferenci zbornice v Ljubljani; 8. Samostojni predlogi odsekov in zborničnih članov; 9. Tajna seja. Zbornični proračun za leto 1932 je razpoložen v zmislu § 1. zakona o odmerjanju in pobiranju zborničnih doklad v dne 2. julija 1930 v zborničnem uradu na vpogled vsem članom zbornice.

**Zenitev oficirjev.** Zenitev je dovoljena pehotnemu poročniku Ivu Fregli s hčerkou upokojenega majorja Petroviča Milico, artillerijskemu poročniku Slavku Andreju s hčerkou železniškega uradnika iz Ljubljane Ludvika Maguša Frida, pehotnemu kapetanu I. klase Otonu Vinkoviču s hčerkou pojednega zasebna ka Antonu Ražnu iz Pulja Adolfinu, pehotnemu poročniku Jaroslavu Žaku s hčerkou pojednega trgovca iz Sarajeva Vase Coroviča Zoro v orožniškemu kapetanu I. klase Aleksandru Mlakarju s hčerkou upokojenega poštnega kontroleurja iz Kotorja Vinka Sterka Anko.

**Tuški promet na Gornjem Jadranu.** Zbrani so točni statistični podatki o tuškem prometu na Gornjem Jadranu od 1. januarja do 31. oktobra. Število tujevcov je znašalo 46.530, lani ob istem času pa 52.270. Največ tujevcov je imela Crikvenica v sicer 9095, lani 11.256; za njio Rab 9833, lani 10.985; dalje Sušak 7210, lani 8733; Baška 3173, lani 4403; Malinska 3061, lani 3230 itd. Vstete po niso skupine in dežje kolonije. Polovica gostov je bila iz naše države, polovica pa iz inozemstva. Največ je bilo Avstrijev, za njimi Čehoslovakov, Nemcev, Madžarov in Poljakov. V primeri z lanskim letom je tuški promet letos na Gornjem Jadranu nazadoval za 11%. Letošnja tuška sezona je prinesla Gornjemu Jadranu okrog 59 milijonov Din, lanska pa okrog 63.

**Odkup srebrnega denaria.** Narodna banka kupuje srebrni denar in sicer srebrnike po 5 Din po 12 Din, one po 2 Din po 4.50, po 1 Din po 2.25 in po 0.50 po 1.25; nadalje avstro-ogrške srebrnike po 5 kron po 11.60, po 2 kroni po 4.50 in srebrne tolarje Marije Terezije po 12.50 Din.

**Grock pripev v Zagreb.** Najslavnejši clown sveta Grock, ki ga pozna tudi Ljubljana po njegovem nepozabnem filmu, prispeva baje te dni v svojo skupino v Zagreb, kjer namerava nastopati na Silvestrovu v Zagrebškem zboru.

**Božična številka »ženskega lista«.** Prejeti smo božično Stevilkovo mesečniščno ženski list, obsegajočo 64 strani. Vodilni družinski list, ki izhaja že 7 let, prinaša v tej številki mnogo modelov zelo lepih oblik, halj in itd. V tej številki je posebno mnogo modelov v barvah. »ženski list« je pričel priobčevati novi roman znanega pisatelja Viktorja Cara Emina »Naša Marec. Božična številka prima tudi drugo zabavno čitivo v mnogo večjem obsegu, kakor v navadnih številkah. Sploh je po vsebinah zelo bogata in zanimiva. List urejuje naša književnica in novinarica gospa Zagorka. Naročnina znaša četr letno 15, polletno 90, letno pa 180 Din. »ženski list« se naroča pri upravi, Zagreb, Samostanska 2/I.

**Vreme.** Vremenska napovedi pravi, da bo večinoma oblačno in megleno. Tudi včeraj je bilo po vseh krajev naše države megleno in oblačno, iz Skoplja in Splita pa ni vremenskega poročila. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 1.8, v Zagrebu 0.6, v Mariboru 0.4, v Sarajevu 0.2 in v Ljubljani 0.0. Davi je kazal barometr v Ljubljani 766.9, temperatura je znašala — 5.8.

tičnike z 50 m vec nadstropji. Ob pogledu na kolose se je vsem zdej ljubljanski nebotičnik kot pristilna hišica. Predavanje, katerega se je udeleželo izredno lepo število članov in gostov, je otvoril g. Štilloj, ki je predstavil predavatelja g. prof. Šarabon. G. predavatelj je potem ob sklopčnih stikah predaval o potovanju v Ameriko, o Ameriki in ameriških običajih ter o naših izseljencih. Zanimivo predavanje je trajalo pol drugo uro. Podpredsednik »Sočec« g. Sancin se je zahvalil g. predavatelju in oktetu pevskega društva Krakovo-Trnovo, ki je predavanju zapelo par krasnih narodnih pesmi. »Sočec« je na tej izredno uspehl predstavljanju znova čestitati.

— **lj Delavski pevski zbor Ivan Cankar** slavi letos 10-letnico svojega obstoja. Zbor steje 20 članov, izmed katerih je pretežna večina že vseh 10 let v zboru. Lanski njihov koncertni nastop je dokazal resno umetniško stremljenje zборa. Uspeh je bil zelo časten, kar so priznali kritiki in publike. Na koncertu, ki se vrši v ponedeljek, 21. dec. v Filharmonični dvorani nam bo zapel vrsto narodnih in umetnih zborov. Predprodaja bo na dan koncerta v Matični knjižnici.

— **lj Gojeni državnega konservatorija** bodo nastopili v četrtek, dne 17. t. m. ob pol 6. uri zvečer v Filharmonični dvorani na javni produkciji, ki bo v proslavo rojstnega dne Njega Veličanstva kralja Aleksandra I. Vstopnine ni, natančni program stane pri blagajni 3 Din. Ravnateljstvo vabi k obilnemu posetu. Natančni spored objavimo jutri.

**VABIMO VAS,**  
oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebitčin

**ZA MAL DENAR.**

Trenčcote, suknje, oblike, perilo it dr.

**A. Presker**

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

— **lj Simfonični koncert.** Druga točka simfoničnega koncerta bratislavskih Slovancev Filharmonije, ki se vrši v petek, dne 18. t. m. v Unionski dvorani je Maršalko Scherzo capriccio. Maršalk je po rodu Cel, vendar ga smemo pristevati k slovaškim skladateljem, saj deluje že celo vrsto let na najboljših mestih glasbenega življenja v Bratislavi. Glasbene studije je dobil v Budimpešti. Od prevrata dalej živi v Bratislavi. Kot skladatelj je zelo plodovit, napisal je celo vrsto samospevov, zborov, simfoničnih skladb in tudi par oper. Njegove skladbe so se javno izvajale predvsem na češkoslovaškem, na koncertnem praščelu Filharmonije. Opazujamo na koncert Slovaške Filharmonije. Orkester steje 65 članov ter stoji pod vodstvom opernega kapelnika Folprechta. Koncert bo v petek točno ob 20. uri v Unionski dvorani. Vstopnine so že v predprodaji v Matični knjižarni.

— **lj Smučarji Ilirije.** Sestanek vseh članov smučarske sekcije S. K. Ilirije se vrši danes ob pol 19. uri v klubski sobi kavarne Evrope. Vsi — važno!

— **lj Ustavljeni kazensko zasedovanje.** Z ozirom na svoječasno vest, ki jo je prinesel naš list, da je g. Nalar Jernej, Lanovinski cestri v Podgradu, 29. X. pri Gosinicu izvršil razbojništvo (roparski napad), nad posostenkom Godoc Janezom, objavljamo resnici na ljubo, da je dejelno sodišče v Ljubljani ustavilo zoper g. Nalar Jerneja vsako kazensko zasedovanje radi dozdevnega roparskega napada, ker ni bilo v vrhu nadaljevanja preiskave nikake osnove, še manj pa dokaza. Upamo, da je s tem g. Nalarju zadoščeno.

— **lj Predavanje podružnice sadjarskega in vrtinarskega društva** bo jutri ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi in sicer bo govoril predsednik g. nadzornik Josip Strelej o jagodah in sparglih. Vstopnine ni.

— **lj Belokranjci!** Odbor za pomoč po suši pri zadetim kmetijam v Beli Krajini je predel naboljeno umoril svoja ženo in se z nožem sunil v sreč. Pokojni je bil star 34 let, doma je bil iz vasi Rebre pri Žužemberku. V Ameriki je bil 17 let. V Juhu žaluje za njim brat, v starci domovini pa mati, sestra in brat.

— **lj Chichago** se je pri delu smrtno ponesrečil Martin Medic. Popravil je streho na načem poslopju, ker pa ni bil zavarovan, mu je nenadoma spodrsnilo in padel na cesto. Težko poškodovanega so prepeljali v bolničko, kjer je po kmalu umrl. Pokojni je bil med češkimi Slovenci dobro znan. Doma je bil iz Bušincev, fara Toplice na Dolenjskem. Star je bil 53 let.

V kraju Manistique, država Michigan, je

beznic za Ljubljano nova velika privlačnost. Film ostane v Ljubljani samo dva petka in se je treba torej pozuriti. Predprodaja vstopnice od 11. do 12.30 in od 16. pri blagajni kina.

— **lj Film »Na robu Sahare,** ki je ZKD z njim našemu občinstvu zopet zelo ustregla, je danes zadnjikrat na sporedu in sicer ob 18. v kinu Matici. Cene so zredno nižke in je torej ogled filma omogočen tudi siromašnejšim slojem.

— **lj članski sestanek JNAD** Jadrana se bo vršil drevi ob 8. uri v društveni čitalnici. Poročal bo tov. Vekoslav Iskra o naši kulturno-nacionalni orientaciji. Udeležba je načrta obvezna!

— **lj Kupujte Cyril Metodove razglednice** za božič in novo leto. Dobe se v trafi-

kah, trgovinah in družbeni pisarni, Beethovnova ulica št. 2. Cena 1 komad 1 DIN.

— **lj Sokolsko društvo Ljubljana III.** za Beogradom predči dne 17. t. m. v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. mladiščno akademijo s televadnim, pevskim in glasbenim sporedom. Prireditve se vrši v društvenih prostorih topičarski vojašnice, vhod z Dunajske ceste. Začetek točno ob 17. ur.

— **lj Udrženje rezervnih oficira i ratnika podobor Ljubljana,** naprosto vse rezervne oficire, da se o prilikl rojstnega dne Nj. Veličanstva Aleksandra udarečijo v člane obvezna!

— **lj Kupujte Cyril Metodove razglednice** za božič in novo leto. Dobe se v trafi-

## Iz življenja ameriških Slovencev

Številne avtomobilске nesreče — Smrtna nesreča v rudniku

Smrtna kosa in drugo

Avtomobilске nesreče so v Ameriki na dnevnem redu in se zadnje čase zopet zelo množe. Ne mine dan, da bi ne bilo do smrti povozenih več ljudi. Zar je postal žrtvami tudi vedno mnogo Slovencev. Tako je postal žrtva prometne nesreče tudi 22-letni Karl Kregelj iz Rock Springsa. Vozil se je na motornem kolesu po slabu razsvetljeni ulici in se v vso silo zatezel v tovorni avtomobil. Odletel je z motorjem tako nesrečno, da si je zlomil vrat. Prepeljali so ga na mestno kliniko, kjer mu niso mogli pomagati.

Poročali smo že o nesreči Jakoba Šabca iz Barbertona, država Ohio. 21. nov. zvečer se je v člani slovenskega pevskega društva Javornik peljal v Kenmore na domačo veselico. Ko so pevci v Kenmore izstopali z avtomobil, je nenadoma privedel težak tovorni avtomobil, ki je Šabca treselj v stroj za mešanje betona na cestu. Posledicem težkega poškodb je Šabec 24. novembra podle gel. Pokojni je bil star 40 let, zapustil je ženo in šest nepreskrbljenih otrok v starosti od 5 do 17 let. Za njim žaluje tudi trije bratje in sicer zdravnik dr. France Šabec z Vrhnike, posestnik in gost hincar Ivan Šabec iz Slavine na Notranjskem in Anton Šabec, črkostavec in novinar, ki živi v Clevelandu. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let. — 2. novembra je v Clevelandu umrl France Močnik, star 30 let in doma iz Bragovec. V Ameriki je bil 18 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerkino. — V Clevelandu je 26. novembra umrl Ivan Popovič, soustanovitelj Slovenske North American Trust Banc. Pokojni je bil rodom iz Zumberka na Hrvatskem, v Ameriki je bil 45 let.

Emile Gaboriau:

110

# Campirji velemešta

Roman

— Na bo, — je dejal, — to bi šlo. Toda kaj storimo, če bi hotel ta ali oni nesrečni, ki mu vsilite nekaj akcij, aktiivno ali zares prodati te akcije tretej osebi in bi nas hotel potom te tretje osebe peganjati?

Dostojanstveni Mascarot se je nasmehnil.

— Člen 21, — je odgovoril, — je mislil na ta nedolžni manever Le poslušajte: »V centralni družbi je shranjena prenosna listina. Prenos je veljavljen samo, če ga je dovolil ravnatelj in če je bil vpisan v prenosno listino.«

— Kakšen bo pa konec te komedije?

— Čisto naravno. Nekega lepega dne razglasite, da sta dve tretjini kapitala porabljeni in da na podlagi čl. 47 podjetje likvidirate... Cez pol leta razglasite, da je rezultat likvidacije enak niči; umirite si roke in to je vse.

— Veha torej, — je nadaljeval Mascarot. — Jutri zjutraj izide v časnikih prvo oznanilo. Popoldne boste oficijelno sprejeti pri Mussidanovih. Potrudite se opozoriti naše gospodično Sabino, da se zagleda v vas.

Ko se je vrnil Martin-Rigal tistega večera iz pisarne, je bila hči se prijažeša in nežnja z njim kakor nadavno.

— Kako te ljubim, dragi oče, — je ponavljala objemajoč ga. — O, kako dober si!

Bankir je imel k sreči polno glavo skrbi tako, da mu niti na misel ni prislo vprašati hčerko, kaj ta nežnost pomeni.

XXX.

Drugi dan po Tantainovem posetu pri grotu de Mussidanu je sedel Andre v svojem ateljeju s svinčnikom v roki in snoval načrt proti svojim sovražnikom, ko je nekdo rahlo potkal na vrata.

Nehote je pogledal na uro. Ni bilo še devet.

— Prosto! — je vzkliknil in vstal presenečen nad tako ranim posetom.

Vrata so se odprla in mladeničev presenečenje je bilo tako silno in nepričakovano, da se je optokel.

Zgodnj posetnik ni bil nihče drugi nego Sabinin oče, grof de Mussidan. Videl ga je samo dvakrat v življenju, toda to je bilo dovolj, da ga je takoj spoznal.

Tudi grof je bil razburjen. Za ta poset se je bil odločil po dolgem razmišljaju. Toda imel je dovolj časa praviti se.

— Oprostite, gospod, — je dejal, — da prihajam k vam tako rano, toda mnogo mi je bilo ležeče na tem, da se sestaneva.

Andre se je priklonil. V dveh sekundah mu je šinilo skozi možgane vse polno domnev. Kako to, da prihaja grof de Mussidan k njemu? Kakšne namene ima? ... Ali prihaja kot prijatelj ali kot sovražnik? Ali prihaja sam od sebe ali ga kdo pošilja? Kdo mu je dal njegov naslov?

— Sem velik prijatelj slikarstva, — je nadaljeval grof, — in prijatelj, ki se dobro spozna na upodabljajočem umetnosti, mi je pravil navdušeno o vašem talentu. Pragnala me je torej radoval-

nost, rad bi videl... Ni dogovoril; obmoknil je, potem pa pripomnil:

— Sem markiz de Bivron.

Grof je namreč misil, da ga Andre ne pozna in da bo torej lahko zatajil svoje pravo ime. To je že nekaj pomenuilo.

— Vaš poset mi je v čast, gospod grof, — je odgovoril Andre. — Toda na žalost nimam nobene dogotovljene slike, temveč samo nekaj osnutkov. — Jih hočete videti?

Grof si ni dal ponoviti vabila; takoj je začel ogledovati atelje in najbolj se je menda zamotal za osnutke po stenah. Na tistem se je pa komaj premagoval, da je ostal hladnotriven in prikrival bolest, ki mu je razjedala dušo.

— Torej ti lopovi vendar le niso lagali. — je razmišjal; — ta tančica torej zakriva Sabino sliko! Prihajala je sem ostajala je tu po cele dnevi, jaz pa nisem ničesar slutil. Kdo je kriv? Ali imam pravico očitati ji to?... Ubogo dete!... Mati se že davno izogibuje domaćemu ognjišču in tudi jaz sem bežal od doma. Ostajala je torej sama. Prepuščena je bila svoji osamljenosti. Poslušala je glas svojega srca vzljubila je tistega, ki ji je obetał nežnost, katere pri roditeljih ni poznala.

Grof je pa vendar moral priznati, da Sabina ni izbrala slab. Takoj na prvi pogled mu je ugajalo vedenje mladega umetnika, njegova moška lepotu, energičen in inteligenten izraz njegovega obraza.

Slednjič je stopil grof k Andreu.

— Dovolite, da vam iskreno čestitam, gospod, — mu je dejal. — Hvala mojega prijatelja, ki se mi je zdela pretirana, je bila še preskomorna. Žal mi je pa, da nimate nobene izgotovljene slike. Saj ste dejali, da nimate nobene.

— Ne, nobene, gospod.

Grof je pogledal v tla, ko je z drhtenim glasom vprašal:

— Niti tistale s tančico zagrnjena slika še ni gotova?

Cepav je to vprašanje pričakoval, je mladi slikar zardel.

— Oprostite, gospod, — je odgovoril, — ta slika je že izgotovljena, toda ne pokažem že nikomur.

Po teh besedah grof ni mogel več dvomiti, da je govoril sodni eksekutor resnico.

— To bo najbrž portret vaše znanske, — je dejal grof počasi.

— Da, uganišti ste.

Bil je čuden položaj: oba sta bila razburjena in oba sta to prikrivala. Toda grof je bil prišel s trdnim sklepom prepričati se, koliko je resnice na Tantainovem namigavanju.

— To je zelo enostavno, — je nadaljeval grof s prisiljenim nasmehom... Zajubljeni ste, a vsi veliki slikarji so ovekovečili lepoto svojih ljubic...

Andre so se zaiskrile oči.

— Nehajte, gospod, motite se, — ga je prekinil. — To je portret najčeščnejši in najbolj čednostne izmed deliket. Ljubim jo, nehati jo ljubit bi mi bilo enako nemogoče kakor ustaviti s silo volje obtok svoje krvi... Se bolj jo pa cenim in spoštujem. Ona moja ljubica! Kaj ste znotrili?

Grof de Mussidan še svoj živ dan ni imel tako prijetnega občutka, kakor v tem trenutku. Andre je govoril resnico, to je slišal iz njegovega glasu. Najraje bi mu bil stisnil roko in ga objel.

— Oprostite, gospod, — je ugovarjal grof, — toda portret v ateljeju bi bil, če bi ne bil hodil k vam model...

Andre se je priklonil. V dveh sekundah mu je šinilo skozi možgane vse polno domnev. Kako to, da prihaja grof de Mussidan k njemu? Kakšne namene ima? ... Ali prihaja kot prijatelj ali kot sovražnik? Ali prihaja sam od sebe ali ga kdo pošilja? Kdo mu je dal njegov naslov?

— Sem velik prijatelj slikarstva, — je nadaljeval grof, — in prijatelj, ki se dobro spozna na upodabljajočem umetnosti, mi je pravil navdušeno o vašem talentu. Pragnala me je torej radoval-

nost, rad bi videl...

Ni dogovoril; obmoknil je, potem pa pripomnil:

— Sem markiz de Bivron.

Grof je namreč misil, da ga Andre ne pozna in da bo torej lahko zatajil svoje pravo ime. To je že nekaj pomenuilo.

— Vaš poset mi je v čast, gospod grof, — je odgovoril Andre. — Toda na žalost nimam nobene dogotovljene slike, temveč samo nekaj osnutkov. — Jih hočete videti?

Grof si ni dal ponoviti vabila; takoj je začel ogledovati atelje in najbolj se je menda zamotal za osnutke po stenah. Na tistem se je pa komaj premagoval, da je ostal hladnotriven in prikrival bolest, ki mu je razjedala dušo.

— Torej ti lopovi vendar le niso lagali. — je razmišjal; — ta tančica torej zakriva Sabino sliko! Prihajala je sem ostajala je tu po cele dnevi, jaz pa nisem ničesar slutil. Kdo je kriv? Ali imam pravico očitati ji to?... Ubogo dete!... Mati se že davno izogibuje domaćemu ognjišču in tudi jaz sem bežal od doma. Ostajala je torej sama. Prepuščena je bila svoji osamljenosti. Poslušala je glas svojega srca vzljubila je tistega, ki ji je obetał nežnost, katere pri roditeljih ni poznala.

Grof je pa vendar moral priznati, da Sabina ni izbrala slab. Takoj na prvi pogled mu je ugajalo vedenje mladega umetnika, njegova moška lepotu, energičen in inteligenten izraz njegovega obraza.

Slednjič je stopil grof k Andreu.

— Dovolite, da vam iskreno čestitam, gospod, — mu je dejal. — Hvala mojega prijatelja, ki se mi je zdela pretirana, je bila še preskomorna. Žal mi je pa, da nimate nobene izgotovljene slike. Saj ste dejali, da nimate nobene.

— Ne, nobene, gospod.

Grof je pogledal v tla, ko je z drhtenim glasom vprašal:

— Niti tistale s tančico zagrnjena slika še ni gotova?

Cepav je to vprašanje pričakoval, je mladi slikar zardel.

— Oprostite, gospod, — je odgovoril, — ta slika je že izgotovljena, toda ne pokažem že nikomur.

Po teh besedah grof ni mogel več dvomiti, da je govoril sodni eksekutor resnico.

— To bo najbrž portret vaše znanske, — je dejal grof počasi.

— Da, uganišti ste.

Bil je čuden položaj: oba sta bila razburjena in oba sta to prikrivala. Toda grof je bil prišel s trdnim sklepom prepričati se, koliko je resnice na Tantainovem namigavanju.

— To je zelo enostavno, — je nadaljeval grof s prisiljenim nasmehom... Zajubljeni ste, a vsi veliki slikarji so ovekovečili lepoto svojih ljubic...

Andre so se zaiskrile oči.

— Nehajte, gospod, motite se, — ga je prekinil. — To je portret najčeščnejši in najbolj čednostne izmed deliket. Ljubim jo, nehati jo ljubit bi mi bilo enako nemogoče kakor ustaviti s silo volje obtok svoje krvi... Se bolj jo pa cenim in spoštujem. Ona moja ljubica! Kaj ste znotrili?

Grof de Mussidan še svoj živ dan ni imel tako prijetnega občutka, kakor v tem trenutku. Andre je govoril resnico, to je slišal iz njegovega glasu. Najraje bi mu bil stisnil roko in ga objel.

— Oprostite, gospod, — je ugovarjal grof, — toda portret v ateljeju bi bil, če bi ne bil hodil k vam model...

Andre se je priklonil. V dveh sekundah mu je šinilo skozi možgane vse polno domnev. Kako to, da prihaja grof de Mussidan k njemu? Kakšne namene ima? ... Ali prihaja kot prijatelj ali kot sovražnik? Ali prihaja sam od sebe ali ga kdo pošilja? Kdo mu je dal njegov naslov?

— Sem velik prijatelj slikarstva, — je nadaljeval grof, — in prijatelj, ki se dobro spozna na upodabljajočem umetnosti, mi je pravil navdušeno o vašem talentu. Pragnala me je torej radoval-

nost, rad bi videl...

Ni dogovoril; obmoknil je, potem pa pripomnil:

— Sem markiz de Bivron.

Grof je namreč misil, da ga Andre ne pozna in da bo torej lahko zatajil svoje pravo ime. To je že nekaj pomenuilo.

— Vaš poset mi je v čast, gospod grof, — je odgovoril Andre. — Toda na žalost nimam nobene dogotovljene slike, temveč samo nekaj osnutkov. — Jih hočete videti?

Grof si ni dal ponoviti vabila; takoj je začel ogledovati atelje in najbolj se je menda zamotal za osnutke po stenah. Na tistem se je pa komaj premagoval, da je ostal hladnotriven in prikrival bolest, ki mu je razjedala dušo.

— Torej ti lopovi vendar le niso lagali. — je razmišjal; — ta tančica torej zakriva Sabino sliko! Prihajala je sem ostajala je tu po cele dnevi, jaz pa nisem ničesar slutil. Kdo je kriv? Ali imam pravico očitati ji to?... Ubogo dete!... Mati se že davno izogibuje domaćemu ognjišču in tudi jaz sem bežal od doma. Ostajala je torej sama. Prepuščena je bila svoji osamljenosti. Poslušala je glas svojega srca vzljubila je tistega, ki ji je obetał nežnost, katere pri roditeljih ni poznala.

Grof je pa vendar moral priznati, da Sabina ni izbrala slab. Takoj na prvi pogled mu je ugajalo vedenje mladega umetnika, njegova moška lepotu, energičen in inteligenten izraz njegovega obraza.

Slednjič je stopil grof k Andreu.

— Dovolite, da vam iskreno čestitam, gospod, — mu je dejal. — Hvala mojega prijatelja, ki se mi je zdela pretirana, je bila še preskomorna. Žal mi je pa, da nimate nobene izgotovljene slike. Saj ste dejali, da nimate nobene.

— Ne, nobene, gospod.

Grof je pogledal v tla, ko je z drhtenim glasom vprašal:

— Niti tistale s tančico zagrnjena slika še ni gotova?

Cepav je to vprašanje pričakoval, je mladi slikar zardel.

— Oprostite, gospod, — je odgovoril, — ta slika je že izgotovljena, toda ne pokažem že nikomur.

Po teh besedah grof ni mogel več dvomiti, da je govoril sodni eksekutor resnico.

— To bo najbrž portret vaše znanske, — je dejal grof počasi.

— Da, uganišti ste.

Bil je čuden položaj: oba sta bila razburjena in oba sta to prikrivala. Toda grof je bil prišel s trdnim sklepom prepričati se, koliko je resnice na Tantainovem namigavanju.

— To je zelo enostavno, — je nadaljeval grof s prisiljenim nasmehom... Zajubljeni ste, a vsi veliki slikarji so ovekovečili lepoto svojih ljubic...

Andre so se zaiskrile oči.

— Nehajte, gospod, motite se, — ga je prekinil. — To